

Phẩm 18: ĐỘ BẢO XƯNG

Đã lâu vô số kiếp
Chứa nhóm được gốc lành
Điều nguyện xưa được thành
Trước trao cho năm người
Giống như việc thờ lửa
Được dầu càng cháy mạnh
Lửa Phật còn vượt hơn
Ánh sáng soi cùng khắp.
Ra khỏi vực năm đường
Liên hóa độ năm người
Trước cùng năm Sa-môn
Đức lực thắng năm căn
Phật như trăng tròn hiện
Cùng với các đệ tử
Như năm ngôi sao sáng
Cùng vầng trăng ngao du.
Ở thành Ba-la-nại
Có con Đại trưởng giả
Tánh nhân từ thương xót
Tên gọi là Bảo Xưng
Nhà ở như cung trời
Người hầu như Thiên nữ
Kỹ nhạc ngừng giây lát
Xưng và các cô nữ
Phước đời trước theo đến
Được uống thuốc cam lộ,
Đời trước thấy thầy chết
Từ bi trong khoảnh khắc
Việc thiện xưa theo đến
Buồn bã, tỉnh ngủ ra
Thấy các cô như chết
Nhà ở như gò mả
Lòng chàng buồn thê thảm
Giơ tay buồn than rằng:
“Nay ta gặp ách nạn
Sống trong khổ hoạn lớn
Tự nhiên sinh tâm lành
Chỉ an vui vô vi
Dục lạc khó giữ lâu
Vui mừng tan phút chốc
Theo đường nào chạy trốn
Tự nấu thân ở đâu?
Không gặp lửa vô thường

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Nơi không có sợ hãi
Ở đời, ai đáng nương?
Ta phải nương vào đâu
Ai sẽ được cứu vớt
Từ bùn sâu ái dục?”
Bấy giờ bỏ ái dục
Từ từ rời giường báu
Rồi mang giầy báu sang
Giá trị trăm ngàn lượng
Cửa nhà và cửa thành
Nửa đêm tự nhiên mở
Sáng tỏ như ban ngày.
Lòng kia thấy ngờ vực
Các trời ở trên không
Từ ái nói khuyến khích:
“Ngài mạnh dạn đến mau
Chớ chậm chạp trễ nãi
Cách nay không xa đâu
Phật, Bạc Thầy thế gian
Đang đứng đợi chờ nhau
Như trâu mẹ tìm nghé
Nay Ngài sẽ xây dựng
Được lợi lớn vô cực.
Dâm dục như bầy cá
Lướt trong sóng mê hoặc
Để vượt lên tình tấn
Lên bè cây bạc nhất
Vượt qua các biển khổ
Ắt hẹn ở hôm nay.”
Lúc ấy chàng Bảo Xưng
Bùi ngùi khóc cất bước
Xa đưa tay hướng Phật
Cất tiếng buồn than rằng:
“Thưa Ngài con hôm nay,
Khốn khổ già, bệnh, chết
Xin cho con quy y
Giúp con khỏi khổ ấy.”
Phật dùng tiếng Phạm âm
Mềm dịu từ xa gọi:
“Ở nơi này có chỗ
An tĩnh không khổ hoạn
Có tám đường Hiền thánh
Vắng lặng rất thanh tịnh
Hãy mau đến chỗ Ta
Ta làm chỗ quy y”.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bảo Xưng nghe lời này
Lòng tràn đầy mừng rỡ
Như gặp nắng sớm mai
Đắm mình trong ao sạch
Theo tiếng đến chỗ Phật
Cúi lạy dưới chân Phật,
Ví như cây hoa mẫu
Bị gió mạnh thổi ngã
Thân trang sức anh lạc
Tâm坦然 nhiên không đắm
Túc phước nay đến rồi
Rốt ráo chứng La-hán.
Phật biết lòng Bảo Xưng
Trong thẹn thân anh lạc
Việc Sa-môn đều thành
Nhân đó bảo ông ấy:
“Trang sức trong thuần thiện
Bậc nhất thẳng các căn
Đó gọi thành pháp Ta
Chẳng cần nhờ ngoại phục
Có nội tâm ngay thẳng
Trong ngoài thuận tương ứng
Cửa đạo đã mở rộng
Không thể cậy ăn mặc”.
Nhờ công đức Bảo Xưng
Bốn người bạn được độ
Mãn Thành cùng Vô Cơ
Ngưu Tư và Thiện Dữ
Giúp năm mươi đồng tử
Được độ thoát các khổ.
Đầu tiên bên Thế Tôn
Có sáu mươi La-hán.
Phật dùng tiếng Phạm thiên
Bảo các đệ tử rằng:
“Các người đã thoát khổ
Được yên ổn mát mẻ
Chúng sinh chìm ái dục
Chịu khổ đáng thương xót
Các người phải thương xót
Đi các nơi hóa độ.”
Phân bố, sai môn đồ
Rồi một mình bước đi
Bèn đến đầm Dã tượng
Nhân đó tìm chỗ nghỉ
Hiện thân quang sáng ngời

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Hàng phục rông độc hại
Hiện thân tức biến hóa
Các thứ đẹp kỳ lạ.
Phật đã hết kiêu mạn
Lại hóa các kiêu mạn
Đầu tiên độ Ca-diếp
Người ở đầm Dã tượng,
Sau đó thứ lớp độ
Độ hai em Ca-diếp
Môn đồ ba vị đây
Ngàn người thành Vô trước.
Phật cùng ba vị ấy
Công đức thật vòi vọi
Phép tắc và tuệ thí
Cấm giới, oai nghi tốt
Ngàn đệ tử theo chân
Gọi Thầy trong các thầy,
Thương xót vua Ma-kiệt
Đi đến thành Vương xá
Có người tức đức đang
Thống lĩnh nước Ma-kiệt
Dùng thiện ngự ngôi vua
Đức lành hơn chúng sinh
Nghe Phật, Bạc Đại Thánh
Đến trong đất nước này
Nghe liền sinh vui mừng
Nghiêm chỉnh đi đón Phật
Vua đích thân tự ra
Cùng rất đông quân lính.
Dung nghi vua Bình-sa
Khác hơn trong các vua
Như Đế Thích, các trời
Đều ra khỏi cung trời
Nghiêm oai nghi dẫn đường
Khi đến gặp trời Phạm,
Cùng các vị trọng thần
Mới vừa ra khỏi thành
Giữ đúng theo oai nghi
Vua Chuyển luân ra ngoài
Cùng bề tôi ra đi
Trước sau đều dẫn đường
Nghiêm sức hơn thế gian
Nhiệm mầu không gì sánh
Voi, ngựa, xe, tùy tùng
Tiếng vang đến tận mây.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phụ nữ ra đường xem
Phục sức như chói sáng
Ra khỏi các cửa thành
Ngã tư đường tắc nghẽn
Như các hang trên non
Nước mưa thu tuôn chảy.
Bậc hùng trong các vua
Đi gần đến chỗ Phật
Phật phóng ánh sáng vàng
Chiếu sáng giữa các cây
Bằng oai thần Thế Tôn
Khiến đẫm sáng sắc vàng
Vua ngạc nhiên vui mừng
Quay bảo vị quan hầu:
“Nghe tiếng, nhìn sắc vàng
Nghĩ lễ rất tương ứng
Ta nhìn ngắm kỹ càng
Quả thật vật báu màu
Là biến cả trí tuệ
Kho báu các điềm lành
Xa ngắm trông hình dung
Phật hiện bày tướng lành”
Vua không kiềm vui mừng
Liên bước xuống xe báu
Như nhật ra khỏi mây
Lặn xuống ở non Tây
Năm uy nghi bỏ hết;
Vua bước đến chỗ Phật
Năm vóc lễ dưới chân
Thật hết lòng cung kính
Chấp tay ngược nhìn Phật
Ý nhiệm màu không chán
Tâm mừng kính vô lượng
Toàn thân đều nổi ốc
Lễ xong về chỗ ngồi
Nhất tâm nhìn kỹ Phật
Hình dung càng đẹp hơn
Giống như núi Tu-di
Ba lần tự xưng hiệu
Nhân đó bạch Phật rằng:
“Nay chiêm ngưỡng thân Phật
Lòng không hề biết chán
Phật ra đời kỳ lạ
Làm chỗ nương ba cõi
Nay vui mừng hơn hở

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tâm tình trụ an nhàn
Mau bỏ ngôi Thánh vương
Sớm tìm lấy chân đế
Được trời, người kính trọng
Thật đáng tuyên giáo pháp
Độ mình đến an tịnh
Chúng sinh nguyện tròn đầy
Nay lễ dưới chân Phật
Thân quy mạng Thế Tôn!”
Vua ngồi ở trước Phật
Lại tự kìm chế hơn
Dán mắt nhìn Đức Phật
Như ong hướng cây hoa
Chăm chăm không động nổi
Khao khát muốn nghe kinh.
Phật dùng tám thứ tiếng
Nói pháp rộng vua nghe:
“Các căn và tâm ý
Sáu tình duyên khởi sắc
Sinh diệt, không ngừng nghỉ
Giống như chùm bọt nước
Sự sinh diệt các căn
Vua nên biết cho kỹ.
Như gieo giống xuống đất
Chắc chắn sẽ nảy mầm
Mầm nào sinh giống ấy
Vua nên biết xét mầm
Bóng nào thì hình ấy
Các tình ý như thế
Sự điên đảo sinh tử
Tướng nhân duyên sinh diệt.”
Vua nghe pháp sâu ấy
Tâm liền sinh sợ hãi
Thoát khỏi vực sinh tử
Được mắt tuệ thanh tịnh.
Mười hai ngàn thị vệ
Đều mong được giải thoát
Trên tám vạn vị trời
Đều được thuốc cam lộ.
Bấy giờ Phật Thánh Sư
Dừng nghỉ khu vườn Trúc
Lòng thương xót chúng sinh
Ngày đêm phát ánh sáng.
Tỳ-kheo tên Mã Sư
Thuận oai nghi đứng dậy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Lên tiếng bạch Đức Phật
Muốn vào thành khát thực
Phật cho phép ra đi
Nếu chợt gặp dị học
Phải dùng kệ Tứ đế
Thứ lớp mà giải thích.
Nghe lời Thánh Sư dạy
Cung kính mà thực hành
Vì thân bốn đại này
Đi đến thành Vương xá
Tâm vắng lặng mà đi
Mắt nhìn không lìa trước.
Ngoại học rất thông minh
Tên gọi là Thọ Huấn
Thấy oai nghi đẹp lạ
Tâm cung kính đến hỏi:
“Qua oai nghi vắng lặng
Chỉ nêu bày ý ấy
Núi báu lạ nào đây?
Vị vị thầy trên hết
Ngài là viên ngọc gì
Từ núi nào mà ra?
Từ cây trí tuệ nào?
Chỉ hoa tươi xinh đẹp
Nhờ mặt trời nào đó
Nơi ánh sáng chiếu ra
Ao tuệ trong nào vậy
Bèn sinh phù dung ấy?
Thầy ngài dạy gì vậy
Là ai được chỉ bày?”.
“Có vua dòng Cam Giá
Con vua dòng họ Thích
Bỏ nhà tu thành Phật
Là Bạc Thầy thế gian
Ngài nên biết thầy tôi
Thầy trời, người, Thánh hiền
Tôi mới bắt đầu học
Tuổi đạo còn rất trẻ
Phật pháp thì sâu rộng
Nói ra rất tinh vi
Nay sẽ xin nói lại
Lời dạy của Bạc Thầy:
Hiểu khổ, biết gốc khổ
Lại biết khổ diệt trừ
Đó là đạo diệt khổ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thánh Sư thường giảng nói.”

*Ngài nghe bốn câu ấy
Tâm liền ngừng dứt ngay*

Ưu-bà-thế lập tức

Được mắt tuệ thanh tịnh,

Nhân vì Mục-kiền-liên

Lại nói khắp bốn câu

Liền đó thấy dấu đạo

Đều đi đến chỗ Phật

Với năm trăm đồ chúng

Cúi đầu kính lễ Phật

Cất tiếng khen Sa-môn

Oai nghi liền đầy đủ.

Hai vị trước thấy đạo

Đều chứng quả La-hán

Một vị trí bậc nhất

Một vị giỏi thần thông

Hai vị hầu Thế Tôn

Như tả, hữu hai tay

Chung sức giúp Đức Phật

Như vua giỏi, tôi hay.

Có một người quý tộc

Tên là Lạc Thọ Sinh

Bỏ màu vàng đẹp đẽ

Cạo tóc mặc ca-sa

Nơi đồng hoang Đa tử

Thấy Phật bày bốn hạnh

Mới đầu được thấy Phật

Bậc Thầy Nhất Thiết Trí

Chấp tay để trên đỉnh

Xa cúi đầu lễ Phật:

“Phật là Thầy của ta

Ta là đệ tử Phật.”

Phật dùng tiếng trời Phạm

Từ tâm bảo ông rằng:

“Làng thay! Hiền minh sĩ

Vừa lúc gặp tốt lành”

Phật thuận theo bốn hạnh

Giảng nói pháp sâu mầu

Tiêu diệt nhóm trần lao

Tức thời được chứng quả.

Cùng ba đệ tử Thánh

Nhất thiết trí sáng ngời

Như đêm rằm trăng tỏ

Cùng ba sao sáng trời.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vừa từ nước Xá-vệ
Phụng sứ đến Vương xá
Của báu ưa bố thí
Tên gọi là Tu-đạt
Vừa nghe đến danh Phật
Vui hớn hở vô cùng
Toàn thân đều nổi ốc
Đêm dài không ngủ được
Nửa đêm đến chỗ Phật
Liên đến được gặp Phật
Năm vóc lễ chân Phật
Lòng tràn đầy hân hoan.
“Người vì ưa đạo pháp
Bỏ đi ngủ nghỉ ư?
Đêm vui đến chỗ Ta
Chắc chắn được báo tốt
Giữ giới và trí tuệ
Vinh dự sinh lên trời
Vết nhơ của dâm dục
Nói rộng ngàn ấy pháp
Như tấm nỉ sạch đẹp
Nhuộm màu vào rất tươi”.
Khi trưởng giả Tu-đạt
Chịu vào ao Nê-hoàn
Phát nguyện lâu cầu Phật
Muốn Ngài sinh ra đời
Độ thoát chúng sinh khổ
Lời thệ nay đã trọn
Từ sinh tử khổ ách
Độ vô số chúng sinh
Dẫn đi đường bằng phẳng
Đến tận thành Nê-hoàn
Như điều sở nguyện ấy
Mỗi mỗi được theo ý.
Người được độ từ xưa
Đều uống vị cam lộ
Thấy đều được yên ổn
Chẳng rơi chốn nguy nan
Người nghe xong tu học
Sẽ vào thành Nê-hoàn.

M